

Sygn. akt V KK 613/21

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
w sprawie **M. T. i T. I.**,
skazanych z art. 279 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, w dniu 15 grudnia 2021 r.,
kasacji wniesionych przez obrońców skazanych
od wyroku Sądu Okręgowego w S.
z dnia 26 maja 2021 r., sygn. akt IV Ka [...],
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w S. VII Zamiejskowy Wydział
Karny w P.
z dnia 12 sierpnia 2019 r., sygn. akt VII K [...],

p o s t a n o w i ł :

- 1. oddalić kasacje jako oczywiście bezzasadne;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć
skazanych w częściach równych.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w S. VII Zamiejskowy Wydział Karny w P. z dnia 12 sierpnia 2019 r., sygn. akt VII K (...), T. I. i M. T. zostali uznani za winnych tego, że działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w nocy z 8 na 9 lutego 2017 roku, w bliżej nieokreślonych okolicznościach i od nieustalonych osób, w miejscu znajdującym się pomiędzy miejscowością E. na terenie Niemiec a miejscowością T. w Polsce, przyjęli z

zamiarem dalszego zbycia pojazd specjalny marki D., o numerze identyfikacyjnym (...), o wartości 117500 złotych, który następnie ukryli przy posesji M. K., przy ul. S. w miejscowości T., o którym wiedzieli, że został uzyskany za pomocą kradzieży z włamaniem na terenie Niemiec, czym działali na szkodę G. GmbH z/s S., przy czym M. T. czynu tego dopuścił się, będąc uprzednio karany na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 28 lutego 2011 roku, sygn. akt II K (...), za umyślne przestępstwo podobne, kwalifikowane z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 109 k.k., na karę roku pozbawienia wolności, którą odbywał w okresie od 28 września 2013 roku do 26 września 2014 roku,

tj. występku z art. 291 § 1 k.k., a wobec M. T. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za który – na podstawie art. 291 § 1 k.k. i art. 33 § 2 k.k. wymierzono:

- T. I. – karę roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz 200 stawek dziennych grzywny, określając wysokość każdej z nich na 20 złotych;
- M. T. – karę 2 lat pozbawienia wolności i 200 stawek dziennych grzywny, określając wysokość każdej z nich na 10 złotych.

Od tego wyroku apelację wniósł obrońca T. I., który podnosząc zarzuty obrazy przepisów postępowania (art. 410 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 424 § 1 i 2 k.p.k.), mającej wpływ na treść orzeczenia oraz obrazy prawa materialnego (art. 291 § 1 k.k.) - wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie ww. oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu przestępstwa, ewentualnie zmianę kwalifikacji prawnej z 291 § 1 k.k. na art. 292 § 1 k.k. albo uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Wyrok Sądu pierwszej instancji został również zaskarżony przez obrońcę M. T., który we wniesionej apelacji podniósł zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych, obrazy przepisów postępowania – art. 399 § 1 k.p.k. w zw. z art. 14 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., stanowiącej bezwzględną przyczynę odwoławczą, określoną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. oraz zarzut rażącej niewspółmierności kary. Wniósł o zmianę wyroku Sądu *meriti* i uniewinnienie M. T. od zarzucanego mu przestępstwa, ewentualnie uchylenie wyroku Sądu *a quo* i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z dnia 26 maja 2021 r., sygn. akt IV Ka (...), utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Od wyroku Sądu drugiej instancji kasacje wnieśli obrońcy obu skazanych.

Obrońca M. T. zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

I. bezwzględną przyczynę odwoławczą (art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.), polegającą na utrzymaniu w mocy przez Sąd Okręgowy w S. zaskarżonego apelacją wyroku Sądu Rejonowego w S. , który rozpoznał sprawę skazanego M. T. i wydał wyrok, pomimo braku skargi uprawnionego oskarżyciela, co skutkowało rażącą obrazą przepisów postępowania, tj. art. 399 § 1 k.p.k. w zw. z art. 14 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., w związku ze skazaniem M. T. za przestępstwo paserstwa (art. 291 § 1 k.k.), gdy w akcie oskarżenia zarzucono mu popełnienie przestępstwa kradzieży z włamaniem (art. 279 § 1 k.k.);

II. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., poprzez dokonanie wadliwej kontroli odwoławczej i podzielenie oceny dowodów, dokonanej przez Sąd pierwszej instancji oraz ustalonego stanu faktycznego, podczas gdy prawidłowa ocena dowodów, zgodna z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego, nie daje podstaw do przyjęcia, że M. T. dopuścił się przestępstwa paserstwa (art. 291 § 1 k.k.), a co najwyżej paserstwa nieumyślnego (art. 292 § 2 k.k.), jeżeli przyjąć, że na podstawie towarzyszących okoliczności mógł przypuszczać, że pojazd został uzyskany za pomocą czynu zabronionego.

Na podstawie tych zarzutów wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w S. i utrzymanego tym wyrokiem w mocy wyroku Sądu Rejonowego w S. w części dotyczącej skazanego M. T. i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd pierwszej instancji.

Obrońca T. I. sformułował następujące zarzuty:

1. rażące naruszenie art. 14 § 1 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 k.p.k., polegające na zaakceptowaniu dokonania przez Sąd pierwszej instancji istotnej dla odpowiedzialności karej skazanego T. I. zmiany opisu czynu, w stosunku do zarzutu sformułowanego przez oskarżyciela publicznego w akcie oskarżenia, co *de facto* spowodowało wyjście poza granicę zdarzenia historycznego i tym samym wyjście poza granicę skargi

oskarżyciela publicznego, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.;

2. rażące naruszenie prawa procesowego mające wpływ na treść wyroku, a mianowicie obrazę:

- art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 193 § 1 k.p.k., poprzez oddalenie wniosku dowodowego złożonego przez skazanego w toku postępowania odwoławczego o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu telekomunikacji, podczas gdy dowód ten był niezbędny do ustalenia miejsca pobytu skazanego T. I. w dniach 8 i 9 lutego 2018 r., a tym samym dla wykazania, iż jedynym miejscem, w którym skazany wszedł w posiadanie samochodu m-ki M., było T., oraz wiarygodności zeznań skazanego T. I., H. R. i R. M.,

- art. 457 § 3 k.p.k. i art. 433 § 2 k.p.k., polegającą na nienależytym rozważeniu zarzutów apelacji obrońcy, a tym samym błędnym uznaniu ich za niezasadne, tj. zarzutu obrazy art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. oraz art. 424 § 1 i 2 k.p.k., co w konsekwencji doprowadziło do wydania wadliwego wyroku utrzymującego w mocy wyroku Sądu pierwszej instancji, podczas gdy prawidłowe rozważenie zarzutów apelacji i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu telekomunikacji winno prowadzić do uznania, iż czyn skazanego T. I. wypełnił co najwyżej znamiona przestępstwa z art. 292 § 1 k.k.

Na podstawie tych zarzutów wniosk o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku w stosunku do oskarżonego T. I. i umorzenie postępowania, ewentualnie uchylenie w całości zaskarżonego wyroku obu instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w S. VII Zamiejscowy Wydział Karny w P..

Prokurator w odpowiedziach na kasacje wniosk o ich oddalenie jako oczywiście bezzasadnych.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacje są oczywiście bezzasadne.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do podniesionego w obu kasacjach zarzutu wystąpienia w sprawie jednej z bezwzględnych przyczyn odwoławczych, określonej w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. należy stwierdzić, że zagadnieniem tym zajmował się już pierwotnie Sąd pierwszej instancji, a ponadto również Sąd drugiej

instancji, rozpoznając stosowny zarzut wyrażony w apelacji obrońcy M. T.. Zasadnie Sąd *ad quem* wskazał, powołując się na utrwalone stanowisko judykatury (w tym na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2019 r., I KZP 6/19, OSNKW 2019/9/53, LEX nr 2718761), że dla rozstrzygnięcia o tożsamości czynu zarzucanego i czynu przypisanego decydujące znaczenie mają ramy zdarzenia historycznego. W tym kontekście trafnie zwrócił uwagę na to, że w realiach niniejszej sprawy podstawą faktyczną oskarżenia było ustalenie, że w dniu 9 lutego 2017 r. obaj skazani byli w posiadaniu skradzionego pojazdu, a rozbieżności dotyczyły jedynie sposobu wejścia w jego posiadanie. Nie bez racji wskazał na podobieństwa w opisie czynu zarzucanego i przypisanego – ci sami oskarżeni, ten sam pokrzywdzony, to samo naruszone dobro prawne, taki sam czas popełnienia przestępstwa oraz zbliżone miejsce jego dokonania. W świetle powyższych okoliczności nie może być wątpliwości, że sądy orzekające w sprawie nie wyszły poza granice skargi.

Nie zasługuje na uwzględnienie również drugi z zarzutów sformułowanych w kasacji obrońcy M. T., wskazujący na nierzetelność kontroli instancyjnej co do rozpoznania zarzut błędu w ustaleniach faktycznych w zakresie ustalenia wiedzy M. T. o przestępczym pochodzeniu pojazdu D.. Lektura lakonicznego uzasadnienia tego zarzutu nie pozostawia wątpliwości co do tego, że autor kasacji kwestionuje pogląd Sądu drugiej instancji, prezentując własną ocenę dowodów. Tymczasem Sąd drugiej instancji w uzasadnieniu wyroku (pkt 3.1.) wskazał na szereg okoliczności (dotyczących stanu pojazdu, zmiennych wyjaśnień M.T.), które wskazywały na świadomość tego skazanego co do pochodzenia ww. pojazdu z kradzieży. Twierdzenie skarżącego, że okoliczności te mogły wskazywać jedynie na nieświadomą nieumyślność, co implikowałoby konieczność zmiany kwalifikacji prawnej z art. 291 na art. 292 k.k., są jedynie wyrazem subiektywnego zapatrywania obrońcy, w żaden sposób nie podważając samej jakości kontroli instancyjnej, ani tym bardziej stanowiska Sądu pierwszej instancji, pozostającego pod ochroną zasady swobodnej oceny dowodów.

Odnosząc się do zarzutów obrazy prawa procesowego, wskazanych w kasacji obrońcy T. I. należy stwierdzić, że są one niezasadne, zarówno jeśli chodzi o zarzut wadliwej kontroli odwoławczej jak i o zarzut oddalenia wniosku

dowodowego dotyczą tego samego zagadnienia – oceny i doniosłości dowodu z dokumentacji, wskazującej na miejsce logowań do stacji BTS telefonu należącego do T. I.. W świetle opisu czynu przypisanego skazanym, polegającego na przyjęciu samochodu pochodzącego z kradzieży oraz faktu, że samo wykrycie tego przestępstwa zostało zainicjowane dostrzeżeniem przez patrol policji obu skazanych przy ww. pojeździe (w tym T. I. ze śrubokrętem w ręce i plastikowym elementem samochodu) kwestia wcześniejszych miejsc logowań telefonu T.I. musi mieć znaczenie drugorzędne. Sąd odwoławczy odniósł się zresztą podobnie do tej kwestii (pkt. 3.4 uzasadnienia wyroku Sądu *ad quem*), stąd też i niebezpiepodstawnie zagadnieniu temu nie poświęcił zbyt wiele miejsca w swoim uzasadnieniu. Należy też pamiętać, że informacje wynikające z miejsc logowań do stacji BTS wskazują jedynie na orientacyjne miejsce położenia telefonu, nie zaś jego użytkownika, a zatem muszą być oceniane w powiązaniu z pozostałym materiałem dowodowym. Ta szersza perspektywa umknęła obrońcy skazanego, który zdaje się nie dostrzegać dowodów świadczących o sprawstwie T. I., zwłaszcza wyjaśnień M. K., w których opisał on zachowania oskarżonych w dniach 8-9 lutego 2017 r., oraz tego, że w pamięci telefonu zabezpieczonego przy T.I. znajdowała się wiadomość MMS, zawierająca pięć zdjęć samochodu ciężarowego marki M.. Wbrew temu, co wskazuje obrońca skazanego bez znaczenia jest sugerowane przez niego teza dowodowa, jakoby opinia biegłego z zakresu telekomunikacji miała wykazać miejsca pobytu w dniach 8-9 lutego 2017 r. a tym samym potwierdzić, że skazany ten wszedł w posiadanie pojazdu marki M. w T.. Nawet bowiem, gdyby poczyniono takie ustalenie, to mieściłoby się ono w opisie czynu przypisanego temu skazanemu i w żaden sposób nie podważałoby przyjętej kwalifikacji prawnej czynu ani trafności oceny wyjaśnień T. I.. Rzecz bowiem w tym, że skazanym w niniejszym postępowaniu nie przypisano kradzieży ww. pojazdu, do której musiało dojść na terenie Niemiec, lecz paserstwo polegające na przyjęciu rzeczy pochodzącej z czynu zabronionego, co mogło nastąpić już w Polsce, w T.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. i art. 633 k.p.k., obciążając skazanych kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego w częściach równych.

